



SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Zapis stenograficzny**  
**(397)**

76. posiedzenie  
Komisji Ustawodawczej  
w dniu 23 września 2008 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 marca 2008 r. dotyczącego ustawy o zmianie ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (sygnatura akt K 32/05).
2. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2008 r. dotyczącego ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (sygnatura akt SK 3/07).

*(Początek posiedzenia o godzinie 17 minut 32)*

*(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski)*

**Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:**

Witam wszystkich obecnych na sali. Proszę o zajęcie miejsc.

Witam państwa bardzo serdecznie.

Rozpoczynam posiedzenie Komisji Ustawodawczej, na którym rozpatrzymy trzy wyroki Trybunału Konstytucyjnego i podejmiemy jedną uchwałę.

Przypominam także państwu, że już o godzinie 18.00 mamy wspólne posiedzenie z Komisją Praw Człowieka i Praworządności, dlatego na każdy wyrok mamy około dziesięć minut, stąd będę dyscyplinował nas czasowo.

Witam bardzo ciepło naszych legislatorów, którzy dzisiaj będą te wyroki przedstawiać, i już rozpoczynam posiedzenie.

Zaczynamy od rozpatrzenia wyroku z dnia 17 marca 2008 r. dotyczącego ustawy o zmianie ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw.

Proszę bardzo.

**Główny Ekspert do spraw Legislacji  
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu  
Zbigniew Gromek:**

Dziękuję bardzo za udzielenie głosu, Panie Przewodniczący.

Faktycznie, jak wspomniał pan przewodniczący, jest to wyrok z 17 marca 2008 r., sygnatura akt K 32/05, dotyczący ustawy o zmianie ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw. Trybunał Konstytucyjny uznał w tym wyroku, że trzy przepisy ustawy badanej przez Trybunał są niezgodne z konstytucją, a mianowicie art. 20 ust. 2, art. 20 ust. 4 oraz art. 27 ust. 2 tejże ustawy. Będę ją zwał w skrócie ustawą zmieniającą. Tekst tychże przepisów mają państwo w przedłożonej informacji.

Pokrótkie przedstawię treść regulacji zakwestionowanej przez Trybunał.

Przepisy zaskarżonej ustawy wprowadzały zmiany do ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. W ustawie o zakwaterowaniu sił zbrojnych uregulowane zostały między innymi zasady przyznawania lokali mieszkalnych żołnierzom pełniącym zawodową służbę wojskową. Jedną z najważniejszych zasad ustanowionych w tej ustawie było tak zwane prawo do kwatery, to jest uprawnienie żołnierzy zawodowych w służbie stałej do otrzymania osobnego lokalu mieszkalnego w miejscu

---

pełnienia służby. Niestety, to prawo w praktyce nie było w pełni respektowane, co było związane w szczególności z tym, że w znacznej części zasoby mieszkaniowe Wojskowej Agencji Mieszkaniowej były wynajmowane osobom, które nie pełniły czynnej służby wojskowej. W związku z tym podstawowym celem nowelizacji stało się ograniczenie możliwości najmu lokali osobom, które nie pełnią służby czynnej.

Aby osiągnąć wskazany cel, ustawa nowelizująca przewidywała wygaśnięcie z mocy prawa wszystkich umów najmu lokali, jeśli osobą najmującą była osoba niepełniąca zawodowej służby wojskowej. Było to przewidziane w art. 20 ust. 2 ustawy zmieniającej. Ten właśnie przepis został uchylony przez Trybunał Konstytucyjny jako niezgodny z konstytucją. A mówił on, że jeśli w dniu wejścia w życie ustawy osoby, których umowy najmu wygasły, nie miały tytułu prawnego do innego lokalu mieszkalnego, zachowywały prawo do zamieszkiwania w tym lokalu z zasobu Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, jednak nie dłużej niż przez dwa lata od dnia wejścia w życie ustawy, a więc do 1 lipca 2006 r. Tak tę kwestię regulował art. 20 ust. 2, uchylony przez Trybunał.

Druga sprawa. Jeżeli w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy osoby te nie opuściły lokalu, właściwe organy WAM były zobowiązane do przymusowego wykwaterowania tych osób. To regulował art. 20 ust. 4 ustawy nowelizującej. On również został uchylony przez Trybunał.

I wreszcie trzeci przepis uchylony przez Trybunał, a mianowicie art. 27 ust. 1. Regulował on sytuację, w której osoby zamieszkujące lokale znajdujące się w zasobie WAM również zgodnie z pierwotnym brzmieniem ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych były zobowiązane do opuszczenia tychże lokali, nie były bowiem żołnierzami w służbie czynnej. I jeśli chodzi o te osoby, ustawa nowelizująca również przewidywała wygaśnięcie tych wcześniejszych umów z mocy prawa i obowiązek wykwaterowania lokatorów.

I teraz przejdę już do wyjaśnienia, na czym polegała niezgodność z konstytucją wskazanych przeze mnie przed chwilą uregulowań.

Jak już powiedziałem, pierwszym z przepisów zakwestionowanych przez Trybunał był art. 20 ust. 2 ustawy nowelizującej ustawę o zakwaterowaniu sił zbrojnych. Wzorcem kontroli dla tego przepisu był art. 64 ust. 2 konstytucji. Artykuł ten zawiera nakaz poddania równej ochronie prawnej wszystkich praw majątkowych i, jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny, w świetle tego przepisu wszelkie regulacje, które przewidywałyby różne systemy bądź różne reżimy ochrony praw tożsamych rodzajowo – a więc na przykład prawa najmu – muszą być uznane za niezgodne z konstytucją. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny zestawiał ten przepis z art. 75 i art. 76 konstytucji, które stanowią podstawę do wyróżnienia konstytucyjnego prawa do mieszkania. I powiązanie przez Trybunał prawa do mieszkania z zasadą równej ochrony praw majątkowych zdaniem powoduje Trybunału to, że ustawodawca musi gwarantować pewien określony standard ochrony praw majątkowych. W szczególności standard ten powinien obejmować możliwość zwrócenia się przez najemców lokali mieszkalnych do sądu z powództwem o ochronę tego prawa do lokalu, zwłaszcza jeśli wobec tych osób toczyłoby się postępowanie eksmisyjne. Trybunał wskazał, że w odniesieniu do stosunku najmu zawartego na podstawie ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych przepisy tejże ustawy nie przewidywały sądowej ochrony prawa do lokalu, w związku z tym regulacja ta została uznana przez Trybunał za niezgodną z konstytucją.

Drugim przepisem ustawy nowelizującej, który Trybunał uznał za niezgodne z konstytucją, był art. 20 ust. 4. Jak już wskazywałem, przepis ten nakazywał osobom, które nie pełnią zawodowej też czy stałej służby wojskowej, obowiązek opuszczenia lokali. Jeśli lokali nie opuścili, podlegali wykwaterowaniu. Zgodnie z przepisami tejże ustawy wykwaterowanie było przeprowadzane na podstawie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i wówczas tytułem egzekucyjnym czy tytułem wykonawczym był akt wydawany przez organy Wojskowej Agencji Mieszkaniowej. Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę, że w tym wypadku ustawodawca przewidział odmienny tryb eksmisji niż określony w ustawie o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego, ponieważ ta ustawa przewiduje, że eksmisja może nastąpić wyłącznie na podstawie wyroku sądowego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. W związku z tym Trybunał wskazał, że standard ochrony praw lokatorskich w wypadku, gdy eksmisja była przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych czy też ustawy nowelizującej tę ustawę, jest znacznie niższy niż w wypadku eksmisji dokonywanej na podstawie ustawy o ochronie praw lokatorów, ponieważ podstawą tej pierwszej eksmisji był wyłącznie akt administracyjny, a tej drugiej – rozstrzygnięcie sądowe. Trybunał Konstytucyjny uznał, że zastosowanie również niższego standardu ochrony praw lokatorskich czyni te przepisy ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych niezgodnymi z konstytucją.

I wreszcie trzeci przepis. Trybunał badał zgodność art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o zmianie ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych z art. 64 ust. 2 konstytucji. Tenże przepis ustawy, podobnie jak przed chwilą przeze mnie wskazany, przewidywał administracyjnoprawny tryb wykwaterowania osób, które zajmowały lokale mieszkalne. Zgodnie z tym, co mówiłem poprzednio, tutaj też ten standard ochrony praw lokatorskich jest znacznie niższy i w związku z tym Trybunał uznał, że również ten przepis i wskazany w nim tryb jest niezgodny z konstytucją.

Dotychczas żaden z podmiotów, któremu przysługuje prawo inicjatywy ustawodawczej, nie wystąpił z inicjatywą mającą na celu wykonanie wyroku. Również na stronach internetowych Ministerstwa Obrony Narodowej nie ma informacji o tym, ażeby zmiany w tym zakresie były objęte programem zmian legislacyjnych. Chcę tu tylko dodać, że przeprowadzane są zmiany dotyczące tej ustawy, niemniej jednak nie dotyczą one tych przepisów.

Przejdę wreszcie do kwestii wykonania czy też zasadności wykonania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Po pierwsze, chciałbym się odnieść do zasadności wykonania wyroku co do art. 20 ust. 2 ustawy zmieniającej. Tutaj należy zaznaczyć, że przepis ten miał charakter przepisu przejściowego. On nie wprowadzał zmian do ustawy matki, tylko regulował sytuację prawną podmiotów, która była odmiennie regulowana przez ustawę nowelizującą w porównaniu z dotychczas obowiązującym stanem prawnym. Cechą tych przepisów jest to, że podlegają swoistemu skonsumowaniu poprzez jednorazowe zastosowanie. Tak naprawdę znajdowały one zastosowanie jedynie dwukrotnie, a więc bądź w momencie wejścia w życie ustawy, to jest z dniem 1 lipca 2004 r., bądź też z upływem dwóch lat od tego okresu, to jest kiedy to osoby niemające innych praw do lokali z dniem 1 lipca 2006 r. obowiązane były do opuszczenia lokali znajdujących się w zasobie WAM.

Chciałbym zwrócić uwagę, że konstytucja nakazuje przypisać wyrokom skutek ex nunc, co oznacza, że wyroki są skuteczne z chwilą ich wejścia w życie, ale nie

zmieniają sytuacji prawnej wstecz. A zatem wydanie przez Trybunał Konstytucyjny wyroku i uchylenie po czterech latach przepisu – który przewidywał, że od momentu wejścia w życie ustawy czy też po upływie dwóch lat od dnia jej wejścia w życie następuje wygaśnięcie z mocy prawa pewnych stosunków prawnych – nie powodowało przywrócenia tych stosunków prawnych.

W związku z tym, mimo że przepis, który powodował uchylenie tych stosunków, został uchylony przez Trybunał, i tak w dniu wejścia w życie wyroku te wszystkie stosunki prawne były uchylone. I to stanowi podstawową trudność przy skonstruowaniu ewentualnej normy wykonującej wyrok, jak również w znacznej części przesądza o tym, że wykonanie tego wyroku wydaje się niezasadne.

Chciałbym wskazać jeszcze dwie okoliczności, które o tym przesądzają. Mianowicie wydaje się, że z praktycznego punktu widzenia niemożliwe i niecelowe jest doprowadzenie do restytucji stosunków prawnych w treści identycznej ze stanem obowiązującym w dniu 1 lipca 2004 r. bądź 1 lipca 2006 r. Lokale mieszkalne, których najem wygasł w tych terminach, są obecnie zajmowane przez inne osoby. Niemożliwe zatem staje się przekazanie tych lokali najemcom, którzy zajmowali je w dniu wejścia w życie ustawy zmieniającej. Ponadto należy zwrócić uwagę, iż dotychczasowi najemcy niejednokrotnie mogą nie być zainteresowani przywróceniem tych umów, skoro zapewne zmuszeni byli przez ten czas zawrzeć inne umowy najmu bądź też kupić mieszkanie.

Po drugie, należy wskazać, że w praktyce znikoma jest liczba przypadków, w których podjęte były działania mające na celu wykwaterowanie tych osób, o których wspominałem. Minister obrony narodowej przedstawił w trakcie posiedzenia Trybunału Konstytucyjnego informację, że procedura przymusowego wykwaterowania została wszczęta wobec dwudziestu dwóch osób – a więc były dwadzieścia dwa takie przypadki – a zostało wykwaterowanych jedynie trzech najemców. W związku z tym wydaje się, że zbędne jest wprowadzanie przepisu, który wykonywałby wyrok Trybunału Konstytucyjnego w odniesieniu do tych trzech jednostkowych przypadków. Jak już wskazywałem, przypadków następnych nie będzie, ponieważ norma tutaj analizowana miała charakter przepisu przejściowego, który nie będzie znajdował zastosowania do przypadków w przyszłości. Konkludując: wydaje się, że w stosunku do art. 20 ust. 2 wyrok nie wymaga wykonania.

Drugim z uchylonych przez Trybunał przepisów był art. 20 ust. 4. Niemniej ten przepis bezpośrednio odwoływał się do uchylonego przez Trybunał Konstytucyjny ust. 2 w tym samym artykule ustawy nowelizującej. I skoro Trybunał uznał, że ust. 2 jest niekonstytucyjny, to ust. 4 również de facto nie znajduje zastosowania. I w związku z tym podobnie jak w poprzednim wypadku wydaje się, że w tym zakresie wykonanie wyroku Trybunału jest niezasadne.

I wreszcie należy przedstawić zasadność wykonania wyroku w odniesieniu do art. 27 ust. 2 ustawy. Ten przepis ma nieco inny charakter. Nie ma on charakteru stricte przepisu przejściowego, bo odnosi się do sytuacji regulowanej w ustawie matce. Przypomnę, że przewidywał on, iż osoby, które najmowały lokale mieszkalne z zasobu WAM, nie mając do tego tytułu prawnego zgodnie z przepisami ustawy matki, były obowiązane do opuszczenia natychmiastowego – wraz z wejściem w życie ustawy nowelizującej – zajmowanych lokali. Jeśli ich nie opuściły, podlegały przymusowemu wykwaterowaniu. Niemniej również w tym wypadku przedstawione przez ministra

obrony narodowej dane nakazują przyjąć, że niewielka liczba przypadków zastosowania procedury... Bo nastąpiły dwadzieścia cztery przypadki wszczęcia procedury, a jedynie w czterech dokonano wykwaterowania. Konkluzja jest więc podobna do poprzedniej: znikoma liczba przypadków zastosowania ustawy oraz brak możliwości zastosowania przepisów ustawy nowelizującej w przyszłości skłaniają do tego, że wykonanie wyroku w tym zakresie jest bezzasadne. Bardzo dziękuję.

**Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:**

Dziękuję bardzo legislatorowi.

Czy ktoś z pań, panów senatorów ma jakieś pytania? Nie widzę zgłoszeń.

Zgłaszam projekt uchwały, że Komisja Ustawodawcza po rozpatrzeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego ustawy o zmianie ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw za niecelowe uznaje rozpoczęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie realizacji tego wyroku.

Kto z pań, panów senatorów jest za podjęciem uchwały tej treści? Proszę o podniesienie ręki. (6)

Dziękuję bardzo.

Chciałbym dodać informacyjnie, że gdybyśmy nie zdążyli rozpatrzyć tych trzech wyroków, automatycznie trzeci wyrok przejdzie na posiedzenie, które rozpoczniemy o godzinie 19.30.

Przechodzimy do drugiego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Jest to wyrok z dnia 4 lipca 2008 r. dotyczący ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Proszę bardzo.

**Ekspert do spraw Legislacji  
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu  
Katarzyna Konieczko:**

Dzień dobry. Może najpierw się przedstawię, ponieważ po raz pierwszy mam przyjemność prezentować informację. Nazywam się Katarzyna Konieczko. Witam.

Chciałabym państwu przedstawić informację na temat wyroku, który tak naprawdę nie wymaga wykonania – co od razu pragnę podkreślić – a to dlatego, że dotyczy on przepisu w brzmieniu już nieobowiązującym, ponieważ ustawodawca w pewnym czasie zdecydował się na wprowadzenie zmiany, która w istocie doprowadziła do stanu konstytucyjności. A mianowicie Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z konstytucją art.114 §6 prawa o ustroju sądów powszechnych w brzmieniu, w którym przepis ten obowiązywał od dnia 1 stycznia 2003 r. do dnia 31 sierpnia 2007 r. Był to wyrok zakresowy, ponieważ Trybunał uznał, że przepis ten jest niekonstytucyjny tylko w takim zakresie, w jakim pozbawiał obwinionego sędziego prawa do wniesienia do sądu dyscyplinarnego zażalenia na postanowienie rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania.

Trybunał zdecydował się zająć przepisem, który już w chwili orzekania nie obowiązywał – to znaczy normą prawną, która formalnie nie obowiązywała – z tego względu, że jedynie w taki sposób mogło dojść do przywrócenia ochrony prawnej osoby skarżącej, w tym wypadku właśnie sędziego obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Trybunału orzekanie wła-

śnie w takich wypadkach, gdy wydanie orzeczenia jest konieczne do ochrony konstytucyjnych praw i wolności skarżącego, jest jak najbardziej dopuszczalne, a wówczas przepis art. 39 ustawy o Trybunale, który nakazuje umorzenie postępowania, nie znajduje zastosowania.

Trybunał stwierdził, że sytuacja skarżącego, która została ukształtowana definitywnie przed datą zmiany, przed 31 sierpnia 2007 r., uzasadnia zajęcie się tą sprawą, ponieważ tylko wtedy, gdy ta niekonstytucyjna norma zostanie wyeliminowana z porządku prawnego, osoba, której prawa zostały naruszone, będzie mogła dochodzić swoich praw, restytucji naruszonego prawa, dzięki instytucji wznowienia postępowania. Trybunał zgodził się ze skarżącym w pełnym zakresie co do wszystkich trzech zarzutów, które zostały przedstawione w skardze konstytucyjnej. A mianowicie uznał, iż zaskarżony przepis naruszył zasadę równości wyrażoną w art. 31 ust. 1 konstytucji, a ponadto że naruszył również art. 45 ust. 1 konstytucji i art. 78 konstytucji.

Jeśli chodzi o zasadę równości, to Trybunał wskazał, iż zaskarżony przepis jest niekonstytucyjny z dwóch powodów. Po pierwsze, dlatego że jedynie sędzia obwiniony nie ma możliwości wywiedzenia zaskarżenia do sądu dyscyplinarnego, w odróżnieniu od innych uczestników postępowania, czyli w odróżnieniu od organu, który wystąpił z wnioskiem o pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności dyscyplinarnej, i w odróżnieniu od odpowiedniego kolegium sądu. Zatem sędzia jako jedyny zainteresowany tym postępowaniem – a tak naprawdę najbardziej zainteresowany – nie ma tego prawa, jakie mają inne podmioty, to jest prawa do wniesienia zażalenia, a mieć je powinien. Trybunał wskazał przy tym, odnosząc się do ustalonych w orzecznictwie kryteriów, które pozwalają na odstępianie od zasady równości, że nie istnieje żaden interes i nie ma innych wartości ani zasad konstytucyjnych, które uzasadniałyby różnicowanie uczestników postępowania dyscyplinarnego w kwestii dopuszczalności zaskarżenia postanowienia. Co więcej, eliminacja osoby obwinionej, która ma największy interes w spowodowaniu weryfikacji niesatysfakcjonującego jej postanowienia, może być uznana za szczególnie dotkliwe naruszenie równości broni, która jest emanacją zasady równości.

Po drugie, Trybunał uznał, że wyłączenie sędziego obwinionego z kręgu osób, które mogą wnieść zażalenie do sądu dyscyplinarnego, jest niekonstytucyjne w świetle zasady równości także z tego względu, że w odróżnieniu od innych podmiotów, które podlegają postępowaniom dyscyplinarnym na podstawie stosownych ustaw – chodzi tu chociażby o adwokatów, lekarzy, nauczycieli akademickich, radców prawnych, a więc osoby, które również wykonują zawody zaufania publicznego – tylko właśnie sędziowie nie mogli do tej pory wносить zażaleń do sądów dyscyplinarnych na postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego. Trybunał zauważył przy tym, że jakkolwiek konstytucja nie narzuca rygoru, który kazałby kształtować identyczne reguły postępowania dyscyplinarnych w stosunku do wszystkich grup zawodowych, to równość broni w zakresie możliwości odwołania jest immanentną cechą każdego rzetelnego postępowania – i stąd wydaje się, iż powinna być zachowana również na gruncie postępowania dyscyplinarnego dotyczącego sędziów.

Jeśli chodzi o wspomniany wzorzec z art. 45 ust. 1 konstytucji, to zarzucono normie z art. 114 §6 prawa o ustroju sądów powszechnych to, że narusza wspomniany wzorzec statuujący prawo do sądu w zakresie prawa dostępu do sądu. Trybunał podkreślił przy tym, że sądowy wymiar sprawiedliwości nie oznacza, że wszystkie sprawy



lub spory dotyczące sytuacji prawnej jednostki muszą być od początku do końca rozstrzygane przez sądy, niemniej jednak sądom powinna zawsze przysługiwać pozycja nadrzędna, umożliwiająca kontrolę rozstrzygnięcia wydanego przez organ pozasądowy.

Trybunał zauważył przy tym, że wyodrębnienie procedur odpowiedzialności dyscyplinarnej i nadanie im częściowo charakteru pozasądowego nie sprzeciwia się postanowieniom konstytucji, ale pod tym warunkiem, że zastosowanie znajdą wszystkie gwarancje, które odnoszą się do postępowań represyjnych, czyli takich, których celem jest poddanie obywatela jakiejś formie ukarania bądź też sankcji, w tym właśnie gwarancja prawa do sądu. Dlatego też przepis, który w zaskarżonym brzmieniu odbierał obwinionemu sędziemu możliwość uruchomienia procedury sądowej, uznany został za sprzeczny z art. 45 ust. 1 konstytucji.

Jeśli chodzi z kolei o poręczenie instancyjności wynikające z art. 78 zdanie pierwsze konstytucji, to Trybunał przypominał, że poręczenie instancyjności jest istotnym czynnikiem tak zwanej sprawiedliwości proceduralnej i powinno znajdować zastosowanie wszędzie tam, gdzie rozstrzyga się o statusie prawnym jednostki – a zatem nade wszystko właśnie we wspomnianych postępowaniach represyjnych. Trybunał zauważył, że możliwe jest odstępstwo od zasady zaskarżalności orzeczeń i decyzji zapadłych przed organem pierwszej instancji, jednakże nie może to prowadzić do naruszenia innych norm konstytucyjnych.

W tym wypadku, zdaniem Trybunału, odstępstwo od reguły wyznaczonej treścią normatywną art. 78 konstytucji, które powinno być podyktowane szczególnymi okolicznościami, nie spełniało tych wymogów z tego chociażby względu, że naruszało art. 45 ust. 1 konstytucji, jak również z tego względu, że było sprzeczne z zasadą równości, w związku z tym taki wyjątek nie mógł być zaakceptowany przez Trybunał.

Jak już wspomniałam na samym początku, wejście w życie wyroku Trybunału, które nastąpiło wraz z jego publikacją, nie wymaga interwencji prawodawcy, ponieważ do tego czasu doszło do zmiany zaskarżonej normy. Stąd też konkluzja jest taka, że ustawodawca wyeliminował niekonstytucyjną normę i doprowadził przepis do stanu konstytucyjności, a sam skarżący uzyskał instrument, dzięki któremu mógł ubiegać się o naprawienie naruszonego prawa. Dziękuję.

### **Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:**

Dziękujemy, pani Kasiu, za sympatyczny debiut.

Czy ktoś z pań, panów członków komisji ma jakieś pytania?

Skoro nie, to zgłaszam projekt uchwały, że Komisja Ustawodawcza po rozpatrzeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 lipca 2008 r. dotyczącego ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych uznaje za niecelowe wszczęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie realizacji tego wyroku.

Kto z pań, panów senatorów jest za podjęciem uchwały? (6)

Jednogłośnie za.

Wyrok z dnia 20 lutego 2008 r. będziemy rozpatrywać o godzinie 19.30 jako pierwszy.

Będę przekonywał za chwilę przewodniczącego komisji praw człowieka – to bardzo ważna informacja dla pana przewodniczącego Paszkowskiego – żeby zmienić kolejność, to znaczy żebyśmy punkt z 18.30 przenieśli na godzinę 18.00.

Chcę dodać jeszcze informacyjnie, zanim pan profesor wyjdzie, że każdy z członków komisji, jeżeli ma życzenie, może otrzymać pięć publikacji książkowych będących relacją z naszej wspólnej konferencji komisji, konferencji dotyczącej prawa o ustroju sądów powszechnych. Gdyby ktoś chciał wziąć więcej egzemplarzy, to też jest taka możliwość.

Zamykam posiedzenie.

Zacniemy za parę minut posiedzenie wspólne z Komisją Praw Człowieka.

*(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 00)*



Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851